

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 34/2019-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. januára 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej [REDACTED], [REDACTED], v mene ktorej koná advokát [REDACTED], vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 332/2008 a postupom Krajského súdu v Trenčíne v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 1119/2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDACTED], o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. novembra 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 332/2008 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 1119/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“).

Sťažovateľ v sťažnosti uvádza, že 14. novembra 2008 podal okresnému súdu žalobu o odporovateľnosť právneho úkonu proti [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „žalovaní“).

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

„V predmetnej právnej veci sa konali viaceré pojednávania (11. 05. 2007, 22. 06. 2010, 09. 11. 2010, 07. 06. 2011), z ktorých mnohé boli odročované spočiatku z dôvodu, že Žalovaný 1 a Žalovaný 2 sa nepreberaním doporučenej pošty snažili vyhýbať súdnemu konaniu a neskôr sa súdne pojednávania odročovali z rôznych dôvodov na strane žalovaných, pričom súčasne žiadali, aby sa pojednávania nekonali v ich neprítomnosti. Okrem toho sa Žalovaný 1 a Žalovaný 2 svojim neustálym navrhovaním s vecou nesúvisiacich dôkazov snažili len oddialiť rozhodnutie vo veci. Uvedeným spôsobom prebiehalo súdne konanie až do pojednávania vo veci zo dňa 07. 06. 2011, od predmetného pojednávania následne ubehli viac ako 2 roky, v rámci ktorých nebolo nariadené pojednanie zo strany Okresného súdu... (od podania Žaloby to bolo už 5 rokov), preto Sťažovateľ podal proti vyššie uvedenému postupu sťažnosť na postup súdu vo veci vedenej

na Okresnom súde... pod sp. zn. 3 C/332/2008 zo dňa 04. 09. 2013... Predseda Okresného súdu... po prešetrení sťažnosti dospel k záveru, že v konaní nedošlo k prieťahom, nakoľko sudca Okresného súdu... rozhodol, že vykoná dokazovanie výsluchom svedka – ██████████ ██████████, ktorý sa mal nachádzať v zahraničí a dĺžka konania bola ovplyvnená najmä doručovaním mu písomnosti a zisťovaním jeho pobytu. Nakoniec bol v predmetnej veci vydaný rozsudok Okresného súdu..., sp. zn. 3 C/332/2008 zo dňa 17. 06. 2015... (t. j. takmer 7 rokov od podania Žaloby), pričom Okresný súd... vydal predmetný rozsudok aj bez toho, aby vykonal výsluch svedka ██████████ ██████████ (nepovažoval to za potrebné), v dôsledku ktorého malo údajne dôjsť k prieťahom v samotnom konaní, čím vlastne potvrdil irelevantnosť svojich predchádzajúcich odročovaní pojednávani a prieťahov v konaní.

Počas súdneho konania vedeného na Okresnom súde..., bolo dňa 01. 12. 2014 v Obchodnom vestníku... zverejnené uznesenie Okresného súdu Trenčín, sp. zn. 40 K/49/2014 o vyhlásení malého konkurzu na majetok Žalovaného 2... Počas uvedeného konkurzného konania boli vydražené nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom konania vedeného na Okresnom súde... pod sp. zn. 3 C/332/2008, čím sa v prípade úspechu vo veci stala ich následná exekúcia v prípade úspechu Žaloby nevymožiteľná.

Proti Rozsudku bolo podané odvolanie Žalovaného 2 zo dňa 13. 07. 2015..., ktoré bolo doručené súdu dňa 22. 07. 2015. Predmetné odvolanie bolo Sťažovateľovi doručené dňa 03. 08. 2015, následne bolo zo strany Sťažovateľa podané vyjadrenie k odvolaniu Žalovaného 2 zo dňa 11. 08. 2015... Odvolacie konanie je vedené na Krajskom súde... pod sp. zn. 17 Co/1119/2015.

Od podania Vyjadrenie do dnešného dňa Krajský súd... nerozhodol o odvolaní, nenariadil pojednávanie vo veci, neboli sťažovateľovi doručené nijaké listiny a nevykonal ani iné úkony, pričom od podania Vyjadrenia uplynuli už viac ako 2 roky.

Za prieťahy vo vyššie uvedenom konaní zodpovedá Okresný súd... a Krajský súd... Sťažovateľ sa o predĺženie doby konania nijako nepričinil.

Podľa nášho názoru v tomto konaní dochádza k prieťahom v konaní, ktoré nie sú spôsobené ani konaním sťažovateľa a ani skutkovou alebo právnou zložitou prejednávanej veci a tým došlo k porušeniu nášho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a práva na prerokovanie záležitosti v primeranej lehote.“

Sťažovateľ na základe uvedených skutočností navrhuje, aby ústavný súd nálezom rozhodol tak, že vysloví porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní a postupom krajského súdu v napadnutom konaní, prikáže krajskému súdu, aby konal v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, a prizná mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 500 000 €. Sťažovateľ si zároveň uplatnil úhradu trov konania.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia sťažovateľ odôvodňuje s poukazom na právnu neistotu v dôsledku vzniknutých prietáhov a tiež na nevyožiteľnosť exekúcie v dôsledku vyhláseného konkurzu na majetok žalovanej, „*nakolko samotná neúčinnosť právneho úkonu... by spôsobila, že prebiehajúca exekúcia na Žalovaného 1 by postihla v zmysle § 42b ods. 4 Občianskeho zákonníka aj majetok, ktorý odporovateľným spôsobom previedol na Žalovaného 2 - jeho manželku, Faktom však je, že do vyhláseného konkurzného konania si Sťažovateľ nemohol prihlásiť žiadnu pohľadávku voči Žalovanému 2, nakolko žiadnu takúto pohľadávku nemal. (mal len pohľadávku voči Žalovanému 1)... Pokiaľ by Okresný súd... a Krajský súd... právoplatne rozhodli vec v primeranej lehote, nedošlo by k prietahom v konaní a došlo by tak k exekúcii majetku Žalovaného 2 a tým k uspokojeniu pohľadávky Sťažovateľa.*

Nakolko bol konkurz na majetok Žalovaného 2 vyhlásený až 01. 12. 2014, teda viac ako 6 rokov od začatia súdneho konania na Okresnom súde..., došlo ale v dôsledku konania Okresného súdu... a Krajského súdu... k nezvratnému stavu nevyožiteľnosti pohľadávky. Z tejto škody potom vychádza vyčíslenie primeraného zadosťučinenia, ktoré si Sťažovateľ uplatňuje v tomto konaní, pričom zo spisu EX/241/2007... vyplýva, že výška pohľadávky s príslušenstvom bola len ku dňu 23. 06. 2008 vo výške: istina – 3.000.000,- SK (99.581,76 EUR), príslušenstvo – 1.652.400,- SK (54.849,63 EUR) a úroky z omeškania vo výške 0.25 % denne odo dňa 04. 02. 2007 zo sumy 3.000.000,- SK, čo by len k dnešnému dňu činilo sumu 1.135.809,63 EUR. Z uvedených dôvodov si Sťažovateľ uplatňuje primerané zadosťučinenie vo výške 500.000,- EUR, ktoré zodpovedá miere zásahu a následkom spôsobeným v príčinnej súvislosti s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov...“.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, ak namietaným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu tohto základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 7/00, III. ÚS 100/01, III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06).

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti smerujúcej proti zbytočným priet'ahom v súdnom konaní ide predovšetkým vtedy, ak namietaným postupom orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva, ktoré označil sťažovateľ, a to pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom tohto orgánu a základným právom, porušenie ktorého sa namietalo, ale aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktorý vylučuje, aby ten orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takú možnosť reálne nepripúšťajú (III. ÚS 263/03, IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, III. ÚS 342/08).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie uvedených práv sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už v sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy označený všeobecný súd meritórne rozhodol pred jej podaním (II. ÚS 184/06), a preto už k namietanému porušovaniu týchto práv nečinnosťou tohto súdu v čase doručenia sťažnosti nemohlo dochádzať (m. m. II. ÚS 387/06).

Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ústavy je to, že musí smerovať proti aktuálnemu a trvajúcemu zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza zo skutočnosti, že táto sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní týchto práv ďalej nepokračovalo (napr. IV. ÚS 104/03, IV. ÚS 73/05).

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty. Ústavný súd preto poskytuje ochranu tomuto základnému právu len vtedy, ak bola na ústavnom súde uplatnená v čase, keď namietané porušenie tohto práva ešte mohlo trvať (napr. I. ÚS 22/01, I. ÚS 77/02, I. ÚS 116/02). Ak v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už nemôže dochádzať k namietanému porušovaniu označeného práva, ústavný súd

sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde), pretože konanie o takej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (m. m. I. ÚS 6/03). Uvedený právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri Miroslav Mazurek proti Slovenskej republike, rozhodnutie o sťažnosti č. 16970/05 z 3. 3. 2009).

Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom konaní

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti v tejto časti je preskúmavanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 3 C 332/2008 malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Z obsahu sťažnosti a príloh k nej priložených, ako aj zo zistení ústavného súdu vyplýva, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci samej rozsudkom zo 17. júna 2015. Krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 1119/2015 rozhodol o odvolaní tak, že rozsudkom z 11. októbra 2017 potvrdil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 C 332/2008 zo 17. júna 2015. Sťažnosť sťažovateľa bola ústavnému súdu doručená 22. novembra 2017, v čase okresný súd vo veci meritórne rozhodol, dokonca aj krajský súd už rozhodol o odvolaní žalovanej, preto postupom okresného súdu v napadnutom konaní – v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu – nemohlo dochádzať k porušovaniu označených práv sťažovateľa.

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv už postupom okresného súdu nemohlo v čase podania sťažnosti dochádzať, sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú.

Nad rámec veci ústavný súd poukazuje na to, že v čase predbežného prerokovania sťažnosti bol súdny spis opäť predložený krajskému súdu. Pred predložením spisu okresný súd doručoval rozsudok krajského súdu z 11. októbra 2017, ktorým tento potvrdil rozsudok okresného súdu zo 17. júna 2015 stranám, uznesením rozhodol o trovách konania, proti ktorému podal sťažovateľ odvolanie s tým, že o predmetnom odvolaní rozhoduje krajský súd v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 112/2018. Z uvedeného vyplýva, že ani v čase predbežného prerokovania sťažnosti nemohlo dochádzať k porušovaniu označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní

Ústavný súd konštatuje, že predmetom sťažnosti v tejto časti je preskúmanie opodstatnenosti tvrdenia sťažovateľa, podľa ktorého postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Co 1119/2015 malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Zo zistenia ústavného súdu vyplýva, že krajský súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom z 11. októbra 2017 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu zo 17. júna 2015, t. j. v čase doručenia sťažnosti krajskému súdu už vo veci samej rozhodol. Rozsudok okresného súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu nadobudol právoplatnosť 7. februára 2018. Sťažovateľ doručil sťažnosť ústavnému súdu 22. novembra 2017, t. j. v čase, keď krajský súd rozhodol vo veci odvolania žalovanej.

Takto aj v tomto prípade možno dospieť k záveru, že k namietanému porušovaniu v sťažnosti označených práv už postupom krajského súdu v napadnutom konaní nemohlo

v čase podania sťažnosti dochádzať, preto ústavný súd aj v tejto časti sťažnosť v súlade s § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. januára 2019